

Семінарське заняття №1

Тема: Концепція ролі людини у філософській казці А. де Сент-Екзюпері «Маленький принц»

1. Місце казки «Маленький принц» в творчості А. де Сент-Екзюпері.
2. Проблематика казки, її жанрові особливості (казка-притча) та філософсько-етичний характер:
  - своєрідність жанру: чому казка? чому філософська? Риси фольклорної та літературної казки в творі Сент-Екзюпері;
  - проблема вічного та минушого; проблема відповідальності людини; удавані та істинні цінності тощо.
3. Особливості композиції казки, роль епіграфа.
4. Система образів у казці:
  - Маленький принц і Лютчик;
  - мешканці астероїдів;
  - образи-символи: Троянда, Лис, Змія;
  - синтез «дитячого бачення», філософського начала та умовності як своєрідність художнього світу «Маленького принца».
5. «Маленький принц» Сент-Екзюпері та філософсько-інтелектуальна проза ХХ століття.
6. Доповідь на тему: «Письменник, який умів літати – романи «Планета людей», «Нічний політ».

Література:

1. Буковская А. Сент-Экзюпері, или Парадоксы гуманизма. – М., 1983.
2. Ваксмахер М.Н. Часовой в ответе за всю империю. Заметки об А. де Сент-Экзюпері // Ваксмахер М.Н. Французская литература наших дней. – М., 1976. – С. 3-67.
3. Галлай М. «Не могу не участвовать...» // Сент-Экзюпері А. де. Избранное. – М., 1987. – С. 5-13.
4. Григорьев В.П. Антуан де Сент-Экзюпері. – Л., 1973.
5. Днепров В. Поэзия доброжелательности (заметки о творчестве Сент-Экзюпері) // Вопросы литературы. – 1969. – 2. – С. 80-99.
6. Днепров В. Поэзия человеческой солидарности // Днепров В. Литература и нравственный опыт человека. – Л., 1970. – С. 326-356.
7. Исбах А.А. «Что нужно сказать людям»: А. де Сент-Экзюпері. – М., 1965.
8. Мижо М. Сент-Экзюпері. – М., 1963.
9. Шкунаева И. «Действие ради человека» // Шкунаева И. Современная французская литература. – М., 1961. – С. 207-222.
10. Яценко Н.И. Мой Сент-Экзюпері. – Ульяновск, 1995.

Семінарське заняття №2

Тема: Специфіка сприйняття світу та його відображення в романі Ф.Кафки
«Замок»

1. Історія задуму та публікації роману.
2. Аналіз тексту:
  - 1) особливості конфлікту та його головні учасники: Замок – Землемір – Село;
  - 2) історія Землеміра К.;
  - 3) чиновники: граф Вест-Вест, Кламм, Сортіні та Сордіні, Бюргель;
  - 4) мешканці Села: таємниця Амалії, Фрида, Варнава та ін.;
  - 5) Артур і Ієремія.
3. Варіанти кінцівки та ідеї роману:
  - 1) відчуття несвободи в ірраціональному світі;
  - 2) «безпомічні, ми насправді подібні до дітей, що заблукали в лісі...»;
  - 3) способи конструкції стану;
  - 4) ідейно-художня функція співвідношення реального-нереального.
4. Тема відчаю без спротиву як вираз світоглядної позиції Ф.Кафки.

Література:

1. Адорно Т. Заметки о Кафке // Звезда. – 1996. – № 12. – С. 120-139.
2. Гарин И. Кафка // Гарин И. Пророки и поэты. – Т. II. – М., 1992. – С. 617-682.
3. Гессе Г. Франц Кафка // Гессе Г. Письма по кругу. – М., 1987. – С. 246-256.
4. Гулыга А. Философская проза Франца Кафки // Вопросы эстетики. Кризис западноевропейского искусства и современной зарубежной эстетики. – М., 1968. .
5. Днепров В. Метафорический роман Франца Кафки // Днепров В. Идеи времени и формы времени. – Л., 1980. – С. 432-485.
6. Затонский Д. Франц Кафка // Затонский Д. Австрийская литература в XX столетии. – М., 1985.
7. Затонский Д.Ф. Кафка и проблемы модернизма. – 2-е изд. – М., 1979.
8. Затонский Д.Ф. Предисловие // Кафка Ф. Избранное. – М., 1989. – С. 5-21.
9. Затонский Д.Ф. Предисловие // Кафка Ф. Сочинения: В 3 тт. – Т. 1. – М., 1995. – С.5-28.
10. Камю А. Надежда и абсурд в творчестве Ф.Кафки // Камю А. Бунтующий человек. – М., 1990. – С. 93-100.
11. Карельский А. Лекция о творчестве Франца Кафки // Иностранная литература. - 1995. – № 8. – С. 241-248.
12. Ковтун Е.Н. Поэтика необычайного: Художественные миры фантастики, волшебной сказки, утопии, притчи и мифа (на материале европейской литературы первой половины XX века). – М., 1999.
13. Набоков В.В. Франц Кафка (1883-1924). «Превращение» (1915) // Набоков В.В. Лекции по зарубежной литературе. – М., 1998. – С. 325-364.
14. Сучков Б. Франц Кафка // Сучков Б. Лики времени. – М., 1969.

Семінарське заняття №3

Тема: Проблеми сучасності в романі А.Зегерс «Сьомий хрест»

1. Місце роману «Сьомий хрест» в творчості А.Зегерс.
2. Проблематика роману та її втілення в розвитку роману.
3. Як вирішується в романі питання про формування та ступінь міцності фашизму в довоєнній Німеччині?
4. Образи втікачів, причини втечі, причини, з яких вони опинилися в таборі.
5. Тема народу та відповідальності в творі.
6. У чому смисл хреста в романі?
7. «Сьомий хрест» як «література факту» та літопис німецької дійсності.

Література:

1. История немецкой литературы. В 5 тт. – Т.5. – М.,1976. – С.638-655.
2. Лейтес Н. Немецкий роман 1918-1945 гг. – Пермь, 1975.
3. Мотылева Т. Анна Зегерс. – М., 1953.
4. Мотылева Т. Анна Зегерс. Личность и творчество. – М., 1984.
5. Мотылева Т. Роман А.Зегерс "Седьмой крест". – М., 1970.

Семінарське заняття №4

Тема: Витоки психологізму Гессен в романі «Степовий вовк»

1. Місце роману «Степовий вовк» у спадщині Г.Гессе і світової літературної традиції.
2. Особливості композиції роману. Смысл кожної з трьох частин твору.
3. Організація системи персонажів у романі (принцип двійництва, дзеркальності). Співвіднесеність персонажів із юнгівськими фігурами несвідомого (Тінню, Анімою та ін.). Проаналізуйте функцію кожного персонажу у творі, включаючи безсмертних.
4. Прийоми поезики Гессе. Система антитез у романі та їх роль у зображенні душевно-духовного. Структура символів, їх смисл («магічний театр», «стіна», «дзеркало», «вода» тощо).
5. Гессе назвав свій роман «Степовий вовк», як реалізується ця метафора у творі?
6. «Магічний театр» як засіб виявлення внутрішніх глибин Гаррі Галлера.

Література:

1. Аверинцев С.С. «Аналитическая психология» К.Г. Юнга и закономерности творческой фантазии // Вопр. лит. – 1970. – № 3.
2. Березина А.Г. Герман Гессе. – Л.: ЛГУ, 1976.
3. Затонский Д. Парадоксы Германа Гессе // Затонский Д. В наше время: Книга о зарубежных литературах XX века. – М., 1979.
4. Каралашвили Р. Мир романа Германа Гессе. – Тбилиси, 1984.
5. Лейтес Н.С. Конечное и бесконечное. Размышление о литературе XX века: мировидение и поэтика. – Пермь, 1993.
6. Лейтес Н.С. Немецкий роман 1918–1945 годов (эволюция жанра). – Пермь, 1975.
7. Лявонава Е. Паэтыка души ў творах Г. Гесэ (раман «Стэпавы воўк») // Крыніца. – 1995. – № 8 (3).
8. Маркович Е. Гессе // История немецкой литературы: В 5 т. Т.5. – М., 1976. – С. 511–527.
9. Павлова Н.С. Герман Гессе // Павлова Н.С. Типология немецкого романа: 1900–1945. – М.: Наука, 1982. – С.54–96.
10. Седельник В.Г. Гессе и швейцарская литература. – М., 1970.
11. Юнг К.Г. Аналитическая психология (тавистокские лекции). Глоссарий – СПб., 1994.
12. Юнг К.Г. Сознание и бессознательное: Сб. – СПб., 1997.

Семінарське заняття №5

Тема: Особливості методу «айсберга» в творчості Е.Хемінгвея: від «Кішка під дощем» до «Старий і море»

1. Віхи творчого шляху та стисла характеристика основних творів класика «втраченого покоління» Е.Хемінгвея.
2. Принципи художнього методу письменника.
3. Збірка новел «У наш час»:
  - своєрідність композиції, її елементи;
  - система образів та символічні плани новели «Кішка під дощем»;
  - підтекст («метод айсберга») та ключова фраза;
  - ідейно-сміслова функція лейтмотиву;
  - значення заставки про кориду.
4. Філософська повість-притча «Старий і море», її жанрова специфіка та особливості поетики, життєва позиція Сантьяго та роль авторського голосу.
5. Доповідь на тему: «Роман «Прощай, зброе!». Роль автобіографічних мотивів та пацифістська установка Ернеста Хемінгвея.

Література:

1. Аллен У. Традиции и мечта: Критический обзор английской и американской прозы с 20-х годов до сегодняшнего дня. – М., 1970. – С. 269-274.
2. Анастасьев Н. Творчество Эрнеста Хемингуэя. – М., 1981.
3. Грибанов Б. Хемингуэй. – М., 1970 (Серия ЖЗЛ).
4. Засурский Я. Американская литература XX века. – М., 1984. – С.201-223.
5. Зверев А. Американский роман 20-30-х годов. – М., 1982. – С. 55-81.
6. Кашкин И. Содержание – форма – содержание // Кашкин И. Для читателя-современника. – М., 1968. – С. 64-93.
7. Кашкин И. Эрнест Хемингуэй. Очерк творчества – М., 1966.
8. Лидский Ю. Творчество Эрнеста Хемингуэя. – Киев, 1973. – С. 12-75.
9. Литературная история Соединенных Штатов Америки. – Т. 3. – М., 1979. – С.426-431.
10. Маянц З. «Человек один не может...». – М., 1966.

Семінарське заняття №6

Тема: Творчість Ф.С.Фіцджеральда в контексті «джазової епохи»: «Великий Гетсбі» та американська мрія

1. «Століття джазу» (20-і рр. ХХ ст. в літературі США) та роль творчості Фіцджеральда у формуванні ставлення його сучасників до дійсності.
2. Роман Ф.С.Фіцджеральда «Великий Гетсбі» (1925):
  - сюжет роману, особливості композиції, образ оповідача в романі;
  - розвінчання «американської мрії» в романі;
  - критика американського суспільства в романі (символи зеленого вогника, очей доктора з реклами тощо).
3. Жіночі образи в романі «Великий Гетсбі».
  - емансипована жінка, філософія «флаперизму»;
  - поняття «дім» в романі.
4. Атрибути «століття джазу» в романі (автомобіль, житло, одяг, мораль і мода тощо).

Література:

1. Горбунов А.Н. Романы С. Фицджеральда. – М., 1974.
2. Засурский Я.Н. Американская литература XX века. - М., 1984. - С. 185-201.
3. Кубанев Н.А. Поэтика романа Ф.С. Фицджеральда «Великий Гэтсби» // Проблемы метода и жанра. – Горький, 1978.
4. Писатели США. Краткие творческие биографии. - М., 1990. - 624 с.

Семінарське заняття №7

Тема: Поетичний світ Ф.Г.Лорки. Збірки «Канте хондо» та «Циганське романсеро»

1. Життя і творчий шлях Ф.Г.Лорки.
2. Особливості поетичної мови
  - метафора (як художній прийом, як вірш, як творчий погляд на світ);
  - нова ритміка в поезії Лорки, поняття «канте хендо»;
  - жанровий діапазон поезії Лорки; плач і романс як улюблені форми поезії;
  - контраст творчої свободи та суворої форми, співвідношення абстрактного з конкретним, світ метаморфоз і синкретичності;
  - доповідь на тему: «Драматургія Ф.Г.Лорки та особливості його ліричного театру. «Мар'яна Пінеда» та «Криваве весілля».

Література:

1. Гибсон Я. Гранада 1936. Убийство Федерико Гарсиа Лорки. – М., 1983.
2. Лорка Франсиско Г. Федерико и его мир. – М., 1987.
3. Ф.Г.Лорка // Диас-Плаха Г. От Сервантеса до наших дней. – М., 1987. – С. 163-218.
4. Ф.Г.Лорка // Силюнис В.Ю. Испанская драма XX века. – М., 1980. – С. 113

Семінарське заняття №8

Тема: Роман-джаз Р.Олдінгтона «Смерть героя» - сповідь «втраченого покоління»

1. Антивоєнна тема в творчості Р.Олдінгтона.
2. Система світогляду «втраченого покоління» в романі «Смерть героя», витoki трагедії молодого покоління:
  - етапи життєвого шляху Джорджа Уїнтерборна;
  - уроки в сім'ї, коледжі, формування «сучасного героя», який живе подвійним життям;
  - чому Джордж іде добровольцем на війну?
  - причини його загибелі або самогубства.
3. Образ оповідача та його роль в тексті.
4. Жанрові особливості роману: ознаки драматичного повіствування (роман-трагедія, роман виховання, сатиричний роман), форма і роль епілогу.
1. Антивоєнна тема в творчості Р. Олдінгтона.
2. Система світогляду «втраченого покоління» в романі «Смерть героя», витoki трагедії молодого покоління:
  - 1) етапи життєвого шляху Джорджа Уїнтерборна;
  - 2) уроки в сім'ї, коледжі, формування «сучасного героя», який живе подвійним життям;
  - 3) чому Джордж іде добровольцем на війну?
  - 4) причини його загибелі чи самогубства.
3. Образ оповідача і його роль у тексті.
4. Жанрові особливості роману: ознаки драматичного повіствування (роман-трагедія, роман виховання, сатиричний роман), форма і роль епілогу.

Література:

1. Михальская Н.П., Аникин Г.В. Английский роман XX века. – М.,1982.
2. Урнов М.В. Ричард Олдінгтон. – М., 1968.

Семінарське заняття №9

Тема: Розвиток і значення детективу в сучасній літературі: від А.Крісті та Честертон до Ж.Сименон

1. Доповідь на тему: «Прикмети детективу та його особливості як самостійного жанру в сучасній літературі».
2. Кожен студент готує повідомлення й аналіз за обраним ним автором детективного жанру. Обов'язковою темою є:
Класичний детектив: А.Крісті;
Психологічний детектив: Ж.Сименон;
«жорсткий детектив»: Чейз.

Література: Зібрана бібліографія йде у залік заняття.

Семінарське заняття №10

Тема: «Над прірвою у житі» Д.Дж.Селінджера: тематика, герой, особливості розуміння проблем сучасного підлітка

1. Молодіжна проза в американській літературі ХХ ст. Битники та їхній культурний виклик.
2. Місце творчості Д.Селінджера в культурному зрізі епохи. Причини «індивідуального бунту» та «філософії відмови».
3. Жанрові особливості книги «Над прірвою у житі»
  - сповідальність та принцип письма «від першої особи»;
  - прийом ретроспективного показу та його значення для розуміння психологічного аспекту конфлікту тексту;
  - образ головного героя, його місце в системі образів;
  - сон Хол дена про дітей у житі, його центральне значення у вирішенні символічного плану конфлікту.
4. Особливості стилю Селінджера. Значення роману для формування світогляду тінейджерів.
5. Тематика письмових робіт:
  - Особистість і прірва дорослішання: конфлікт чи випробування?
  - Герой Селінджера: інфантильний егоїст чи думаючий бунтар?
  - Які риси характеру героя Селінджера дозволяють говорити про нього як про особистість?

Література:

1. Анджапаридзе Г. Потребитель? Бунтарь? Борец? Заметки о молодом герое западной прозы 60-70-х годов. - М., 1982.
2. Братко В.О. Письменник, якого завжди читатимуть. До вивчення повісті Селінджера «Над прірвою у житі»// Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2002. - №1. – С.43-48.
3. Венедиктова Т.Д. Литература США // Зарубежная литература XX века / Под ред. Л.Г. Андреева. – М.: Высш. шк., 2000. - С. 490-518.
4. Галинская И.Л. Загадки известных книг. Тайнопись Сэлинджера. – М.: Наука, 1986. – 128с.
5. Галинская И.П. Философские и эстетические основы поэтики Дж.Д.Сэлинджера. – М.: Наука, 1975. – 110 с.
6. Зверев А. Тоска по неподдельности // Дж.Д. Сэлинджер. Выше стропила, плотники. Рассказы, повести. – Харьков: Фолио, 1998. – С.455-472.
7. Козленко Р.О. «Де вони діваються взимку?» Матеріали до вивчення роману Селінджера «Над прірвою у житі»// Всесвітня література та культура в в навчальних закладах України. – 2004. - №9. – С. 37-40.
8. Морозова Т.Л. Типология героя // Литература США XX века. Опыт типологического исследования. – М.: Наука, 1978. – С. 359-561.

Семінарське заняття №11

Тема: Втілення екзистенційної ідеї в романі А.Камю «Сторонній»

1. Філософія екзистенціалізму. Опори філософії в трактатах Камю.
2. Конфлікт і композиція в повісті «Сторонній»:
  - 1) смисл назви (прослідкувати послідовність вчинків Мерсо і дати їм оцінку з точки зору екзистенціалізму);
  - 2) сутність конфлікту в повісті;
  - 3) значення поділу повісті на дві частини і принцип «дзеркального відображення» (Великовський: с.50-90).
3. Образ Мерсо. Прокоментуйте слова А.Камю «Мерсо – єдиний Христос, якого ми варті».
4. Рішення екзистенційної проблематики в повісті:
  - проблема вільного вибору;
  - проблема некоммунікабельності;
  - проблема «істини».
5. Ваша оцінка ситуації «Стороннього». Які літературні паралелі ви бачите?

Література:

1. Великовский С.И. В поисках утраченного смысла. – М., 1979.
2. Великовский С. И. Грани "несчастливого сознания". – М., 1973.
3. Коссак Е. Экзистенциализм в философии и литературе. – М., 1980.
4. Руткевич А. Философия А. Камю // Камю А. Бунтующий человек. Философия. Политика. Искусство. – М., 1990.

Семінарське заняття №12

Тема: Теорія епічного театру та її втілення в п'єсі Б.Брехта «Матуся Кураж і її діти»

1. Роль і місце Б.Брехта в світовій драматургії.
2. Теорія епічного театру Б.Брехта; цілі та основні принципи.
3. Втілення принципів епічного театру в п'єсі «матуся кураж і її діти»:
  - ідейний зміст п'єси, його втілення в сюжеті;
  - прикмети філософського та ангажованого театру;
  - поняття «епічного» та його втілення в п'єсі;
  - ефект відчуження в п'єсі;
  - особливість конфлікту та сценічної гри
4. Спадщина театру Брехта в сучасній драматургії.

Література:

1. Бояджиев Г. От Софокла до Брехта за 40 театральных вечеров. – М., 1969.
2. Брех Б. Модель "Кураж" // Б.Брехт. Собр. соч. в 6 тт. – Т.5 – М., 1965.
3. Брехт Б. Малый органон для театра // Брехт Б. Театр. – Т. 5/2. – М., 1965.
4. Брехт Б. Модель "Кураж" // Б.Брехт. Собр. соч. в 6 тт. – Т.5. – М., 1965.
5. Днепров В.Д. Литература и нравственный опыт человека. – Л., 1970. – С. 385-407.
6. Клюев В. Театрально-эстетические взгляды Брехта. Опыт эстетики Брехта. – М., 1966.
7. Копелев Л.Э. Бертольд Брехт. – М., 1965.
8. Райх Б. Брехт: Очерк творчества. – М., 1960.
9. Сурина Т. Станиславский и Брехт. – М., 1975. – С. 48-58.
10. Федоров А.А. Бертольд Брехт и современный театр // Федоров А.А. Зарубежная литература XIX-XX веков. Эстетика и художественное творчество. – М., 1989. – С.147-250.
11. Фрадкин И.М. Б.Брехт // Брехт Б. Стихотворения. Рассказы. Пьесы. – М., 1972. – С.5-24.
12. Фрадкин И.М. Бертольд Брехт. Путь и метод. – М., 1965.
13. Фрадкин И.М. Бертольд Брехт до 1945 года // История немецкой литературы. – Т. 5. – М. 1976. – С. 599-637.
14. Шумахер Э. Жизнь Брехта. – М., 1988.
15. Эткинд Е. Бертольд Брехт. – Л., 1971.

Семінарське заняття №13

Тема: Антифашистська тема в романі Г.Белля «Більярд о пів на десяту»

1. Світоглядні й естетичні принципи Г.Белля 40-50-х рр. Роман «Більярд о пів на десяту» і «література руїн».
2. Своєрідність теми фашизму і війни в романі «Більярд о пів на десяту».
3. Проблема морального вибору в романі. Своєрідність її постановки й вирішення (образи Генріха, Іоганни, Роберта, Йозефа).
4. Особливості художнього часу, внутрішній монолог і багатство символіки як формотворчі начала в романній поетиці Белля.
5. Місце роману в літературі про війну і фашизм (Г.Е. Носсак «Справа Д'Артеза», В.Коппен «Смерть у Римі», Г.Грасс «Кішка і мишка», З.Ленц «Урок німецької»).

Література

1. Белль Г. В защиту литературы развалин // Белль Г. Собрание сочинений: В 5 т. - Т. 1. - М., 1989. - С. 673-677.
2. Белль Г. Современник и действительность // Белль Г. Указ. соч. - С. 678-682.
3. Днепров В. Литература и нравственный опыт человека.- Л., 1970. - С. 215-245.
4. Млечина И. Человек и его нравственная позиция. Романы Г.Белля // Млечина И. Литература и «общество потребления». - М., 1975. - С. 42-65.
5. Роднянская И.А. Мир Генриха Белля // Вопросы литературы. – 1966. – № 10. – С.73-89.
6. Рожновский С.В. Генрих Белль. - М., 1965.
7. Рудницкий М.Л. Генрих Белль // История литературы ФРГ. - М., 1980. - С. 295-325.
8. Стеженский В.С., Черная Л. Литературная борьба в ФРГ.- М., 1978. - С. 95-109.
9. Сучков Б.А. Генрих Белль // История литературы ФРГ: В 3 т. Т.3. – М., 1980.
10. Топер П. Между черным и коричневым (новые книги Генриха Белля) // Современная литература за рубежом. - Вып. 2. - М., 1966. - С 373-396.
11. Фрадкин И. Семья Фемелей выполнила свой долг // Белль Г. Биллиард в половине десятого. – М., 1961.

Семінарське заняття №14

Тема: Тема, герой й особливості конструкції в «тихому американці» Г.Гріна

1. Періодизація творчості Грема Гріна діапазон творчості.
2. Романи «розважальні» та «серйозні», умовність поділу книг письменника за даним принципом:
  - жанр політичного та психологічного детективу («Потяг іде в Стамбул», «Найманий убивця», «Таємний агент») і порушення в них канонів жанру;
  - соціально-політичні романи («Це поле бою», «Мене створила Англія»);
  - трагедійні романи письменника, роль у них християнських мотивів: «Брайтонський льодяник», «Суть справи», «Кінець одного роману», «Сила і слава»);
  - антиколоніальні романи («Тихий американець», «Наша людина в Гавані»).
3. Роман «Тихий американець»:
  - особливості композиції, характеристики головних героїв;
  - конфлікт Пайла і Фаулера і проблема вибору;
  - майстерність романної техніки Гріна.
  -

Література:

1. Ивашева В. В. Грэм Грин // Ивашева В. В. Английская литература. XX век. - М., 1967.
2. Палиевский П. Фантомы // Новый мир. - 1962. - №6.

Семінарське заняття №15

Тема: Втішення філософської концепції в романі А.Мердок «Чорний принц»

1. Еволюція поглядів Мердок і основна проблематика її романів.
2. Поняття «філософський роман» та його особливості у А.Мердок.
3. Вираження проблематики в структурі роману:
  - 1) поняття ролей у Мердок; «рольові дуети»;
  - 2) шифр «чорний принц» і його значення для кожного образу;
  - 3) проблема мистецтва і образ художника (Пірсон – Баффін);
  - 4) «чорний принц» як Ерос: тлумачення природи кохання (Пірсон – Крістіан, Пірсон – Джуліан, Речел – Баффін – Пірсон);
  - 5) Розуміння істини як гри випадковостей.
4. Своєрідність художнього методу А.Мердок.

Література:

1. Література Англії ХХ століття. - Київ, 1987. - Ст. А.Мердок. В пошуках морального мистецтва.
2. А.Мердок // Урнов Д. Вехи традиції в англійській літературі. - М., 1986. - Ст.
3. Івашева В. Епістолярні діалоги. - М., 1983. - Гл. Філософська карусель.
4. А.Мердок // Івашева. В. Судьби англійських письменників. - М., 1989

Семінарське заняття №16

Тема: Складність авторської концепції та її відображення в поетиці роману У.Стайрона «І підпалив цей дім»

1. Місце творчості Стайрона в американській літературі ХХ ст. Проблематика. Південна традиція. Специфіка бачення й проблематики.
2. «І підпалив цей дім» - складність композиційного прийому (філософський, моральний роман із детективним сюжетом).
3. Система образів:
  - а/ Касс Кінсолвінг "свільнення особистості через пізнання зла в собі собі";
  - б/ Мейсон Флаг;
  - в/ Пітер Леверетт.
4. Моральний урок роману і позиція автора в ньому.

Література:

1. Література США ХХ в. Опыт типологического исследования. - М., 1978. - С. 52-59.
2. Зверев А. Дворец на острие иглы. - М., 1989. - Гл. «Падение и воссоздание».

Семінарське заняття №17

Тема: Естетичні аспекти в творчості Дж. Фаулза

1. Творча еволюція Дж. Фаулза та його філософсько-естетична позиція в 70-і роки.
2. «Мистецтво і життя», «художник і суспільство» як кардинальні естетичні проблеми творчості Дж. Фаулза.
3. Художня реалізація естетичних принципів Дж. Фаулза в поетиці повісті «Башта з чорного дерева» (композиція, роль описового елемента, характер діалогу).
4. Своєрідність постановки й вирішення проблеми в романі «Жінка французького лейтенанта»:
  - особливості жанру роману (пастіш);
  - своєрідність композиції і побудови образної системи роману;
  - ознаки вікторіанської епохи і прийоми її критики;
  - основний конфлікт: Джон-Сара Вудраф.

Література:

1. Бушманова Н. Дерево и чайки в открытом океане. Беседа с Джоном Фаулзом // Вопросы литературы. – 1994. – Вып. 1. – С. 165-208.
2. Гениева Е. Послесловие к повести «Башня из черного дерева» // Иностранная литература. – 1979. – №3. – С. 185-189.
3. Ивашева В. Что сохраняет время. – М., 1979. – С. 259-268.
4. Пальцев Н. Суть творчества, суть чудотворчества... Притчи об искусстве Дж. Фаулза // Фаулз Дж. Башня из черного дерева. Элидук. Загадка (на английском языке). – М., 1980. – С. 3-28.
5. Саруханян А.П. Роман среды и характера: английская литература 70-х годов // Новые художественные тенденции в развитии реализма на Западе. 70-е годы. – М., 1982. – С.120-134.
6. Саруханян А.П. Джон Фаулз // Английская литература. 1945-1980. – М., 1987. – С. 317-330.
7. Владимирова Н.Г. Дж. Фаулз об условных формах в литературе // Владимирова Н.Г. Формы художественной условности в литературе Великобритании XX в. – Новгород, 1998. – С. 168-176.

Семінарське заняття №18

Тема: Особливості відображення картини світу в творчості японських письменників XX ст. Кобо Абе

1. Історико-культурні особливості японського світогляду.
2. Природа і людина. Кезндзабуро Ое.
3. Людина і краса. Кавабата Ясунарі.
4. Людина і суспільство. Кобо Абе.
  - а) "Жінка у пісках":
    - система образів;
    - тема насильства над особистістю;
    - ідея піску (за Григор'євою, с.29).
5. Доповідь на тему: «Особливості японської поезії».

Література:

1. Боронина И.А. Поэтика классического японского стиха VIII-XIII вв. – М., 1978.
2. Григорьева Т. Японская литература XX в. - М., 1983.
3. Н.Конрад. Очерки японской литературы. – М., 1973.
4. Рехо К. Современный японский роман. – М., 1977.